

DE 7 PIJLERS VAN ONDERWIJS IN

Begrijpend lezen

Laat leerlingen lezen voor een doel

Lezen is altijd een doelgerichte activiteit. Je leest een tekst omdat je geïnteresseerd bent in de inhoud van de tekst die je aan het lezen bent. Om het onderwijs in BL voor leerlingen betekenisvol en motiverend te laten zijn, moet het daarom altijd verbonden zijn aan een concrete inhoud en een concreet, authentiek doel. Hierdoor ontstaat de noodzaak om de boeken en kortere teksten die gelezen worden actief te verwerken. Dat vergroot de **betrokkenheid** en **motivatie** van leerlingen, en daardoor ook hun leren

Alle leerlingen moeten kennis ontwikkelen

Zonder voldoende achtergrond- en woordkennis is tekstbegrip moeilijk. Iln. die vanuit hun thuissituatie weinig kennis en een beperkte woordenschat meebrengen moeten ook in de gelegenheid gesteld worden die kennis te ontwikkelen. Dit betekent dat **alle Iln. altijd kwalitatief goede boeken & artikelen moeten lezen** over het thema, ook als zij cognitief zwak zijn. Op voorhand moet hier rekening mee gehouden worden door thema's te introduceren met filmpjes, kernconcepten uit te werken, luisterboeken en samen (herhaald) lezen.

Werk met brede thema's

(Lees)begrip is in zeer sterke mate afhankelijk van de kennis die je hebt over een bepaald onderwerp en van de kennis van woorden waarin die achtergrondkennis is uitgedrukt. Door leerlingen veel en langdurig boeken en kortere teksten te laten lezen over eenzelfde onderwerp verbreed en verdiep je de kennis van al je leerlingen! Dit vraagt om **thematisch werken**.

Onderscheid 2 type lessen

Groei in leesbegrip kun je (1) bevorderen door **kennis van de wereld** en de **woordenschat** waarin deze kennis wordt uitgedrukt te vergroten en (2) door leerlingen te leren bewust te proberen **de betekenis van teksten te achterhalen**. Het 1e vraagt om langdurig lezen over eenzelfde onderwerp. Het 2e vraagt om expliciete procesbegeleiding bij het aanleren en toepassen van strategieën voor begrijpend lezen en het praten en schrijven over de inhoud van een tekst om begrip van de tekst te vergroten.

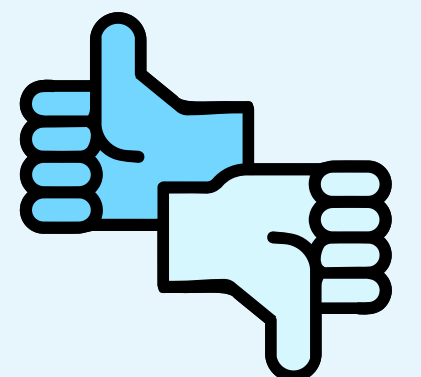
Zorg voor kwalitatief goede boeken & artikelen

Om te bepalen wat een goed boek en een goed artikel is, kun je kijken naar **structuurkenmerken** en **taalgebruik** (laagfrequente woorden en abstracties). Er zijn 5 basisstructuren die verschillen in samenhang van bespreking van de inhoud: *beschrijving, vergelijking, oorzaak-gevolg, chronologie en probleem-oplossing*.

Geef feedback, volg & toets

Om zicht te houden op de begripsvorming van leerlingen is het cruciaal dat je de vorderingen van leerlingen in kaart brengt en aanbod en instructie bijstelt wanneer zij de leerdoelen niet behalen. **Formatieve toetsing** (feedback geven) dient ter ondersteuning van het leerproces en gebeurt dus tijdens het leerproces. **Summatieve toetsing** gebeurt juist aan het eind van een leerproces en is bedoeld om de opbrengsten van dat proces vast te stellen.

Doelgericht werken aan opbrengsten

Om goede resultaten te behalen, is het belangrijk dat het begrijpend leesonderwijs niet afhankelijk is van initiatieven van individuele leraren, maar dat de aanpak verankerd is in de **schoolorganisatie**. Deze verankering vereist dat op schoolniveau is vastgelegd welke doelen de school met de leerlingen wil bereiken en welke voorwaarden de school creëert om die doelen te bereiken. Daarbij gaat het om afspraken over het aanbod, tijd, differentiatie, prestaties leerlingen en instructiekwaliteit leraren.